

Xalqın yaxın və uzaq keçmişi, elm, mədəniyyət, dövlətçilik, siyasət sahəsində əldə etdiyi nailiyyətləri, qəhrəmanlıq tarixi, eyni zamanda, dövlətin müasir inkişaf göstəriciləri gənclərdə vətənpərvərliyi formalaşdırın əsas amillərdir. Ölkənin iqtisadi-ictimai, mədəni inkişafı, əhalinin sosial rifahı da vətənpərvərlik təbliğatında ruh yüksəkliyi yaradan əsas faktorlardan biri kimi

Millətin milli-mənlik şüurunun formalaşması, mənəvi-siyasi cəhətdən yetişməsi həm də onun vətənpərvərlik səviyyəsi ilə müəyyən edilir. Milli mənlik şüuru isə məhz tarixi yaddaşa əsaslanır. Azərbaycan ictimai-siyasi fikrinin görkəmli nümayəndələrindən olan Əli bəy Hüseynzadənin qeyd etdiyi kimi, “hər bir millət o zaman səadət və nəcətə olur ki, əvvəl əmrə özünü tanıya. Yeni hər bir millət öz qövmiyyətini, dilini, dinini, tarixini, adət və əxlaqını, keçmişini, bu gününü və gələcəyini öyrənməlidir.”

hərbi hazırlıq dərslərində təkə silahlardan istifadə qaydaları öyrədilməməli, bu fənnə mənəvi aspektdən yanaşaraq, Vətəni müdafiə milli borc, vətəndaşlıq vəzifəsi, şəhidlərin ruhuna böyük ehtiram olaraq tədris olunmalıdır.

Ali və orta təhsil müəssisələrində tələbə gənclərin hərbi-vətənpərvərlik tərbiyəsi üzrə aparılan işlərin daha intensiv xarakter alması, bu sahədə həyata keçirilən

Gənclərdə vətənpərvərlik hissi FORMALAŞDIRAN ƏSAS AMİLLƏR

qiymətləndirilməlidir.

Vətənpərvərlik və milli mənəvi şüurun təbliği və aşılması, bir tərəfdən ictimai səciyyəyə daşıyaraq şagirdlərin, tələbələrin vətəndaş kimi formalaşmasında, öz Vətəni, ləyaqətini qorumaqda mənəvi təsir gücünə malikdir. Başqa bir yöndən, vətənpərvərlik gənclərdə vicdan, ləyaqət, ədalət hisslərini tərbiyə edir, şəxsi mənəfə, eqoizmdən uzaqlaşdıraraq, millət, xalq sevgisini oyadır. Bu isə öz növbəsində dövlətin demokratik prinsiplərlə idarə olunmasına, xalqın mənəfəyinə xidmət edilməsinə zəmin yaradır. Bir sözlə, Vətəni, xalqını, millətini, torpağını sevən şəxsin ədalət və mərhəmət hissi də uca olar.

Hər bir dövlətin varlığı və gələcəyi həm də gənclərin tərbiyəsindən asılıdır. Gəncliyin mənəvi-ideoloji baxımdan hazırlığı isə fraqmental fəaliyyətin deyil, düşünülmüş, ardıcıl gənclər siyasətinin nəticəsidir. Ümummilli lider Heydər Əliyev tərəfindən 2002-ci il mayın 6-da imzalanmış “Gənclər siyasəti haqqında” Qanunda deyilir: “Bu siyasət gənclərin vətənpərvərlik, azərbaycançılıq, dövlətçilik, dünyəvilik prinsipləri əsasında, Azərbaycan xalqının tarixinə, mədəni irsinə, adət və ənənələrinə, dövlət dilinə və rəmzlərinə, mənəvi ümumbəşəri dəyərlərə hörmət ruhunda tərbiyə olunması ilə birləşməlidir”. Bu qanundan göründüyü kimi, milli vətənpərvərliyin məzmunu təkə öz Vətəninə məhəbbət hissi ilə məhdudlaşmayıb, milli ruhda

tərbiyəni təşkil edir.

Bu gün cəmiyyətin bütün təbəqələrində, xüsusilə, gənclər arasında vətənpərvərliyin gücləndirilməsi istiqamətində elmi baxımdan hazırlanmış sistemli fəaliyyət ölkənin əsas prioritetlərindən biridir. Bu konseptual fəaliyyət və tədbirlər sistemi müvafiq hüquqi sənədlərdə öz əksini taparaq hökumət qurumları, o cümlədən ali və orta ixtisas müəssisələri tərəfindən həyata keçirilir. Gənclər siyasətinin tələblərindən irəli gələn vəzifələr, həyata keçirilən kütləvi tədbirlər, maarifləndirmə və təbliğat işləri bilavasitə gənclərin mənəvi, fiziki, psixoloji hazırlığının təmin edilməsinə, onlarda Vətənə, doğma torpağa məhəbbət hissinin yüksəldilməsinə, eləcə də müasir dünyamızda qloballaşmanın geniş vüsət aldığı bir zamanda milli-mənəvi dəyərlərin qorunub saxlanmasına yönəldilir.

Azərbaycan Respublikası ərazisinin 20 faizinin Ermənistan tərəfindən işğal olunduğu bir vaxtda gənclərin vətənpərvərlik tərbiyəsini düzgün təşkili daha böyük aktualıq kəsb edir. Milli-mənəvi dəyərlərə sadıq, vətənpərvər vətəndaş yetişdirmək gələcəyimizə naminə ən mühüm vəzifə kimi, xüsusilə təhsil müəssisələrində tərbiyə işinin vacib tərkib hissəsidir. Vətənin ərazi bütövlüyü uğrunda döyüşlərdə qəhrəmanlıq göstərmiş hərbiçilərimizin, şəhidlərimizin şəxsi nümunələri gənclərdə vətənpərvərlik tərbiyəsini aşılması üçün əsl məktəbdir.

Digər tərəfdən orta və ali təhsil müəssisələrində hərbi məzmunlu biliklərin verilməsi, vətənpərvərlik mövzusunda pedaqoji və metodiki tədbirlərin, seminarların təşkili vətənpərvərlik hisslərinin aşılmasında xüsusi rol oynayır. Fikrimcə, xüsusilə,

tədbirlərin davamlılığının təmin olunması, onlarda fəal vətəndaş mövqeyi və doğma torpağa sədaqət hissinin formalaşdırılması məqsədilə hərbi hissələrdə görüşlər təşkil olunmalıdır. Azərbaycan Ordusunun müasir silah və hərbi texnikalarla tanışlıq, onlardan istifadə qaydaları tələbələrin hərbi vətənpərvərlik tərbiyəsini möhkəmləndirilməsinə xidmət edir.

Dövlətçilik, vətəndaşlıq, vətənpərvərlik təkə təhsil müəssisələrində deyil, bütün sahələrdə təbliğ edilməli, hədəfə çevrilməlidir. Bu baxımdan təbliğatın uğurlu və təsirli olmasında televiziya, ilk növbədə, mənəvi tərbiyə ocağı kimi, bədii vasitələrlə, sənətkarlıqla, xüsusi incəliklə bu müqəddəs amalları aşılamalı və sevdirməlidir.

Vətənpərvərlik həm də, fəaliyyət sahəsindən asılı olmayaraq, mənəvi-siyasi məsuliyyəti dərk etmək və layiqincə daşımaqdır. Bu baxımdan müstəqil dövlət quruculuğu yolunda gənclərin üzərinə böyük və məsuliyyətli vəzifələr düşür. Hər bir gənc dərk etməlidir ki, Vətənin bütövlüyü, toxunulmazlığı, azadlığı onun vətəndaşlıq borcudur.

Leyla RƏŞİD,
Beynəlxalq Kommunikasiya
və Media Mərkəzinin
sədri, İtaliyanın Beynəlxalq
İqtisadi Siyasət Araşdırmalar
İnstitutunun üzvü,
Bakı Dövlət Universitetinin
əməkdaşı, doktorant